

اخبار

سخنرانیها، سمینارها، کنگره‌ها

● سخنرانیها

۱۹ آذر
آشنایی با صنعت نفت، مهندس همدانی زاده، ۱۲ر۵ تا ۱۴، دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده شیمی.

۲۸ آذر
پلی مرهای هادی الکتروسیسته و کاربرد آن، خانم فاطمه غازیانی، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

۲۹ آذر
معادله حالت مایعات و توسعه قانون حالتی متناظر، دکتر غلامعباس پارسافر، ۱۲ر۵ تا ۱۴، دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده شیمی.

۱۰ دی
استفاده از ترکیبهای آلی فلزی در تهیه مولکولهای آلی، دکتر محمدرضا سعیدی، ۱۲ر۵ تا ۱۴، دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده شیمی.

۱۲ دی
دیفیوژن ناخالصی از فاز گاز در سیلیکون و بر روی کنتاکت اهمیک، خانم فریده مقدادی، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

۲۶ دی
ساخت آشکارسازهای سرامیکی برای امواج I.R.، دکتر فرهاد گلستانی فرد، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

۱۰ بهمن
سختی مواد و روشهای اندازه‌گیری آن، آقای مهران صولتی، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

۲۴ بهمن
□ بررسی خشک کنهای خورشیدی، آقای غفاری، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

□ اندازه‌گیری مقادیر کم جیوه در نمونه‌های زیست‌شناختی با استفاده از روش جذب اتمی بدون شعله، مهندس سیدرضا موسوی، ۱۲ر۵ تا ۱۴، دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده شیمی.

۸ اسفند
کروماتوگرافی HPLC، دکتر منصور کیانپور، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

۱۶ اسفند
بررسی ساختار و خواص مواد آلی با استفاده از محاسبات مکانیک مولکولی و CNDO، دکتر عیسی یآوری، ۱۲ر۵ تا ۱۴، دانشگاه صنعتی شریف، دانشکده شیمی.

۲۱ اسفند
کاربردهای لومینسانس، خانم هالک، ۹ تا ۱۱، مرکز پژوهشهای خواص و کاربرد مواد و نیرو

● دانشمند. سال ۲۷، شماره‌های ۳۰۹ تا ۳۱۲، تیر تا مهر ۱۳۶۸
عنوان برخی از مقالات این شماره‌ها: خورشید در لوله آزمایش؛ رسوب مواد دارویی و شیمیایی در فرآورده‌های غذایی حیوانات خوراکی؛ اثر گلخانه‌ای؛ انرژی اتمی؛ ارزاتر، پاکتر و کم‌خطر؛ مواد سرمزای بی‌ضرر، به‌جای کلروفلورو کربنها؛ جوزف پرستلی؛ شیمیدان تجربه‌گر؛ زمان سنج اتمی؛ هوایی که روزبه‌روز آلوده‌تر می‌شود؛ اهمیت عنصر فلونور در صنعت بلاستیک؛ ۱۲ میلیارد دلار، هزینه پنجساله عقب‌ماندگی در شیمی؛ تماشای اتمها.

● رشد آموزش شیمی. سال پنجم، شماره‌های ۱۹ و ۲۰، بهار و تابستان ۱۳۶۸
برخی از مطالب این شماره‌ها: نامگذاری ترکیبات معدنی بر اساس قواعد آیوپاک؛ هدفهای آموزشی و اصول ارزشیابی با ذکر مثالهای موردی در شیمی؛ «حالت گذار به‌درستی یعنی چه»؛ منابع آلکانها؛ تعیین ساختار ترکیبات آلی توسط طیف‌سنجی؛ تجزیه الکترونیکی آب «یک آزمایش مهم»؛ برتلو، پیر اژن مارسلن؛ آشنایی با منیزیم و کاربرد آن؛ نامگذاری ترکیبات آلی؛ شیوه‌ای ساده برای تعیین عدد اکسایش اتمها در ترکیبات؛ نقش شیمی در برش‌نگاری به کمک انتشار پوزیترون؛ آنیونهای فلزهای قلیایی.

● صنایع بلاستیک. شماره‌های هشتم تا دهم، سال ۴، تیر تا شهریور ۱۳۶۸
برخی از مقالات این شماره‌ها: مقدمه‌ای بر نخستین مجموعه موادشناسی؛ پلی‌اتیلن؛ آشناترین ماده بلاستیک در ایران؛ اتیلن وینیل‌الکل؛ مشهور در نفوذناپذیری، معروف در صنایع غذایی؛ اتیلن وینیل استات؛ کاربرد در صنایع بسته‌بندی؛ پی‌وی‌سی از تولید تا مصرف؛ استال؛ رایجترین بلاستیک مهندسی؛ پلی‌کربنات؛ بلاستیک مهندسی همه‌کاره؛ استایرن-آکریلونیتریل، کاربرد وسیع در بیشتر صنایع؛ اکستروژن، تکنیکی کارا برای محصولات متنوع؛ فرایند تولید اسفنج پلی‌استایرن؛ اکستروژن اسفنج؛ فرایندی پیچیده و پراهمیت؛ وکیوم فورمینگ؛ فرایندی ساده برای تولیدات انبوه.

● علوم و تکنولوژی پلیمر. سال ۲، شماره‌های اول و دوم، خرداد و شهریور ۱۳۶۸

برخی از مقالات این شماره‌ها: استیرن؛ پایداری حرارتی الاستومرهای پلی‌یورتان (۱ و ۲)؛ فرایند پلی‌مرها در یک بازنگری جامع؛ مرور کلی بر بیوپلی‌مرهای سنتزی و طبیعی موجود (۱)؛ کامپوزیتها (۳ و ۴)؛ الاستومرهای خالص در تایرها؛ تکنولوژی لاتکس؛ ستاره‌های پلی‌استر تقویت شده با کف؛ پلی‌مرهای کربوهیدرات؛ موادی طبیعی با کارکردی عالی (۱)؛ پلی‌مرهای هادی جریان برق؛ افزودنیهای پلاستیکها با مقدار کمتر کارکرد بهتر (۱)؛ بررسی تأثیر افزایش ماده نرم‌کننده بر خواص امولسیون (پلی وینیل استات)؛ جرم مخصوص پلی‌مرها و روشهای اندازه‌گیری آن.

● کیمیا. سال ۲، شماره‌های ۶ تا ۸، تیر تا شهریور ۱۳۶۸
برخی از مطالب این شماره‌ها: نخهای مصرفی در تایر؛ سدیم سولفید؛ کاربرد پلی‌مرها در پزشکی (قسمت اول و دوم)؛ فرایندهای پتروشیمی (قسمت ۴ و ۵)؛ اولین سمینار چسب و پوششهای صمغی (لاکها)؛ روکشهای اپوکسی؛ لایه اوزون و مشکلات زیست محیطی؛ تعیین ضریب هدایت در انتقال حرارت؛ وضعیت نئوپان و فیبر در ایران؛ گداخت هسته‌ای، نویدبخش انرژی بی‌پایان.

دومین سمینار شیمی تجزیه ایران، رئوس مطالب: الف) سخنرانیهای عمومی؛ ۱- راههای عملی رفع کمبود مدرس و متخصص شیمی تجزیه در دانشگاهها و مراکز صنعتی ۲- توسعه پژوهش در شیمی تجزیه ۳- شیمی تجزیه و صنعت. ب) سخنرانیهای تخصصی؛ ۱- روشهای جداسازی در تجزیه ۲- روشهای الکتروشیمی در تجزیه ۳- روشهای طیف بینی در تجزیه ۴- سایر روشهای تجزیه.

این سمینار که از طرف انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران تدارک دیده شده است در انستیتوی شیمی دانشگاه تبریز برگزار خواهد شد.

آبان ۶۹

دومین کنگره ملی خوردگی، دانشکده فنی دانشگاه تهران.

۱۰ و ۱۱ بهمن

اولین سمینار کریستالوگرافی، سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران

● کنگره‌ها

گزارشی از چهارمین کنگره شیمی و مهندسی شیمی ایران

چهارمین کنگره شیمی و مهندسی شیمی ایران به مدت چهارروز از تاریخ ۱۳ تا ۱۶ شهریور ماه سال جاری در دانشکده علوم انسانی دانشگاه گیلان واقع در زشت برگزار شد. در این گردهمایی که از طرف انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران ترتیب یافته بود بیش از ۸۰۰ نفر از استادان، دانشجویان دانشگاهها، متخصصان صنایع و پژوهشگران کشور شرکت داشتند. کنگره‌های سالیانه قبلی این انجمن به ترتیب در دانشگاههای اصفهان، فردوسی مشهد و سیستان و بلوچستان برگزار شده بود.

در جلسه افتتاحیه پیام آقای مهندس حمیدمیرزاده معاون امور اجرایی ریاست جمهوری قرائت شد. در بخشی از این پیام چنین آمده است:

«با توجه به افزایش بهره‌وری نیروی کار، ایجاد فرصتهای اشتغال، رشد ارزش افزوده، همچنین ایجاد زمینه‌های توسعه صادرات در بخش صنعت و معدن که صنایع شیمیایی و پتروشیمیایی نقش مهم و عمده‌ای در آن ایفا خواهد کرد، ایجاب می‌کند در پرداختن به توسعه این شاخه از علم و تکنیک همان‌گونه که در برنامه اول توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور آمده است، هیچ‌گونه تردیدی به‌خود راه نداده و با عنایت به اینکه بیشتر از یک پنجم واردات کشور طی سالهای اخیر به مواد و مصنوعات شیمیایی اختصاص داشته است، می‌طلبید برای رهایی از این معضل و دستیابی به خودکفایی در این زمینه از صنعت مادر کشور، کلیه پژوهشگران با همکاری دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی و امور اجرایی برای تحقق بخشیدن به این امر مهم مشارکت جدی داشته و ضمن تلاش در زمینه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی به ایجاد پیوندی عمیق و

ناگسستی با صنایع کشور همت گمارند تا با رشد صنایع بومی، زمینه‌های خلق تکنیکهای نو را نیز فراهم کرده، در جهت شکوفایی هرچه بیشتر استعدادها و استفاده بهینه از ظرفیتهای و قابلیت‌های کشور قدم بردارند.»

در همین جلسه از آقای دکتر حبیب‌الله فیروزآبادی یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز به‌عنوان شمیمیدان برجسته کشور تجلیل به‌عمل آمد. یکی از کارهای مثبت انجمن که در این کنگره به‌چشم می‌خورد دعوت از دانشمندان ایرانی خارج از کشور بود. امید می‌رود در سالهای آینده این روند ادامه داشته باشد تا ضمن برقراری ارتباط علمی با چنین اندیشمندانی امکان جذب و بهره‌گیری از آنان در امور تحقیقاتی و آموزشی، در سطحی وسیعتر فراهم آید.

سخنرانیهای علمی کنگره درباره ۱۳۰ مقاله برگزیده در چهار گروه صبح و عصر به‌طور همزمان ایراد شد، موضوع سخنرانیها، زمینه‌های مختلف شیمی و مهندسی شیمی را دربرمی‌گرفت. تعداد محدودی سخنرانی عمومی هم در برنامه گنجانده شده بود. فعالیت‌های جنبی و فوق برنامه متنوعی نیز اجرا گردید که از میان آنها نمایش شیمی مورد استقبال عموم قرار گرفت. این نمایش که مجموعه‌ای از آزمایشهای دیدنی شیمیایی بود توسط بیش از سی نفر از دانشجویان شیمی دانشگاه صنعتی شریف تدارک شده بود.

در کنار سخنرانیهای عمومی و تخصصی میزگردهایی نیز تشکیل گردید. یکی از این میزگردها تحت عنوان «شیمی کاربردی و جایگاه آن در صنایع شیمیایی» بود که به‌اهتمام دانشجویان شیمی کاربردی دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد. در این میزگرد مشکل دیرین فارغ‌التحصیلان شیمی کاربردی مطرح گردید و توضیح داده شد که صنایع شیمیایی کشور مسئولیتهایی را که ویژه فارغ‌التحصیلان شیمی کاربردی است به‌عهده مهندسان شیمی می‌گذارند و فارغ‌التحصیلان شیمی کاربردی تنها به دلیل نداشتن عنوان مهندسی از وظیفه اصلی خود در صنایع شیمیایی محروم می‌مانند. خواست ایشان این بود که مسؤولان وزارت فرهنگ و آموزش عالی به‌مسئله اعطای مدرک مهندسی علوم به فارغ‌التحصیلان شیمی کاربردی رسیدگی نمایند.

یکی از ویژگیهای این گردهمایی استقبال بسیار زیاد علاقه‌مندان و عدم امکانات برای پذیرش آنها بود؛ به‌طوری که هیئت مدیره انجمن از میان حدود دو هزار تقاضا فقط توانست به ۸۰۰ تقاضا پاسخ مثبت دهد. چنین استقبالی ایجاب می‌کند که هیئت مدیره انجمن با استفاده از تجربیات این کنگره و کنگره‌های گذشته برنامه‌ریزیهای وسیعتری برای آینده انجام دهد. انتظار می‌رود که مسؤولان وزارت فرهنگ و آموزش عالی رأساً و با جلب حمایت بخش خصوصی و دولتی صنایع شیمیایی در مرتفع ساختن مشکلات مالی و معنوی انجمن در برگزاری این گونه گردهماییها اقدامات لازم را مبذول دارند.

نظرخواهی مجله شیمی از شرکت‌کنندگان درباره سخنرانیها، وضعیت ایاب و ذهاب، خوابگاه و تغذیه و موارد دیگر حاکی از آن است که علی‌رغم کیفیت خوب سخنرانیها نحوه برگزاری کنگره چندان مطلوب نبوده است. دانشگاه گیلان تلاش زیادی برای برگزاری مطلوب این کنگره به‌عمل آورده بود ولی گویا کمیته‌ای جهت برگزاری تشکیل نداده بود. تمام مسئولیتهای به‌عهده یک نفر بود و بدیهی است که یک نفر قادر به رفع مشکلات موجود نیست. بنا به گفته یکی از اعضای هیئت مدیره، انجمن از ماهها پیش به کرات به نمایندگی دانشگاه یادآور شده بود که کنگره باید به‌وسیله کمیته‌ای اداره شود که هر یک از اعضای آن مسؤولیت مستقلی به‌عهده داشته باشند. از

واژه‌نامه

واژه‌های زیر برابری با واژه‌های خارجی مطالب این شماره مجله شیمی است و به این منظور در اینجا آورده شده است تا هم خوانندگان را در فهم مطلب یاری کند و هم به داوری صاحب‌نظران گذاشته شود. مجله شیمی از هرگونه اظهارنظر و پیشنهاد در این زمینه استقبال می‌کند.

super cluster	ابر خوشه
ether-catalyzed addition	افزایش با کاتالیزگری اتر
positional isomers	ایزومر مکانی
malabsorption	بدجذبی
extracyclic	برون حلقه‌ای
exogenous	برونزاد
pair interactions	برهم کنشهای زوجی
reactive oxy radicals	بنیانهای اکسی واکنش کننده
diet	پرهیزانه
off-diagonal cross peaks	پیکهای جلیبایی خارج از قطر
free induction decay	تباهی القای آزاد
noninterchanging states	حالت‌های تعویض نشدنی
dimer	دوبار
crystal growth affinity	رشدخواهی بلور
differential refractometer	شکست سنج دیفرانسیلی
rotational spectroscopy	طیف بینی چرخشی
correlated spectroscopy	طیف بینی همبسته
fibril	لیفچه
right (left)-handed helix	مارپیچ راست (چپ) گرد
anisotropic	ناهمسانگرد
homeostatic	همسان ایستایی

شرکت و سپان با مسئولیت محدود

VESPAN Co LTD

لوازم آزمایشگاهی، بیمارستانی، تحقیقاتی، آموزشی و مواد

شیمیایی آزمایشگاهی و صنعتی

نشانی: تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقرخان، کوچه فرزین جنوبی،

شماره ۹ طبقه اول - صندوق پستی ۱۴۱۸۵/۱۳۹

تلفن ۹۲۳۰۰۶

دیگر عوامل نابسامانی برگزاری کنگره عدم هماهنگی مدیریت دانشگاه و مسؤول برگزاری کنگره بود. در بسیاری از موارد شاهد دستورات متناقضی از سوی این دو ارگان بودیم. به علاوه دخالت‌های بی مورد و برخوردهای ناپسند از طرف افراد غیرمسؤول موجب نگرانی‌هایی در جمع شرکت کنندگان شده بود. آمار نظرخواهی نشان می‌دهد که قریب به اتفاق شرکت کنندگان محتوای سخنرانی‌های عمومی را مفید ولی تعداد این سخنرانی‌ها را کافی نمی‌دانستند و گلایه داشتند که چرا این نوع سخنرانی‌ها که بیشتر می‌تواند مورد استفاده عموم قرار گیرد کمتر به آن توجه شده است. حدود ۸۰ درصد از

شرکت کنندگان از محتوا و برنامه زمانی موضوع میزگردها ناراضی بودند ولی عقیده داشتند که در این میزگردها باید با مطالب مطرح شده جدیتر برخورد شود و از افراد مسؤول در ارگانهای مختلف برای پاسخگویی دعوت به عمل آید. همچنین حدود ۸۰ درصد از شرکت کنندگان از محتوا، نحوه ارائه، تناسب موضوع و برنامه زمانی سخنرانی‌های تخصصی اظهار رضایت می‌کردند ولی برخی عقیده داشتند که بیشتر مقالات در زمینه شیمی آلی بود و به دیگر زمینه‌های شیمی چندان توجهی نشده است. یکی از این زمینه‌ها که بیش از ۸۸ درصد از شرکت کنندگان جای آن را خالی می‌دیدند مباحث آموزش شیمی در ایران بود. و بالاخره نیمی از شرکت کنندگان از وضع رفت و آمد و خوابگاه ناراضی بودند. گویا محل اقامت گروهی از شرکت کنندگان با محل برگزاری کنگره ۶۰ کیلومتر فاصله داشته است.

در پایان متذکر می‌شویم که انجمن شیمی و مهندسی شیمی در نظر دارد پنجمین کنگره سالیانه خود را در شهر یورماه ۶۹ در دانشگاه شیراز برگزار نماید. امید می‌رود با توانایی‌هایی که از آن دانشگاه انتظار می‌رود و با برنامه‌ریزی‌هایی که از طرف انجمن و هیئت برگزارکننده انجام می‌گیرد و نیز با استفاده از تجاربی که از کنگره‌های قبلی به دست آمده است، شاهد موفقیت کنگره در زمینه‌های مختلف آن باشیم.

برگزاری اولین کنفرانس کاربرد آنزیمها در صنایع

کنفرانس یکروزه کاربرد آنزیمها در صنایع داروسازی، مواد شوینده، افشردگی و لبنیات سازی در تاریخ ۶۸/۷/۳۱ در هتل استقلال تهران برگزار شد. در این کنفرانس که از طرف شرکت صنعتی کیمیدارو و شرکت NOVO دانمارک تدارک دیده شده بود بیش از ۲۰۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاهها و پژوهشگران و مسؤولان صنایع غذایی، دارویی و شیمیایی و همچنین مقامات مسؤول وزارتخانه‌های مربوط شرکت داشتند. سخنرانی‌هایی که صبح و بعد از ظهر به زبان انگلیسی توسط پژوهشگران شرکت NOVO ایراد شد عبارت بود از:

الف) کاربرد انواع مختلف آنزیمها (پروتازها، آمیلازها، سلولازها و لیپازها) در مواد شوینده؛

ب) کاربرد آنزیمهای پکتولی تیک جهت شفاف نمودن و خارج کردن پکتین از افشردگی و پکتینکس اولترا SP-L به منظور ارتقای کیفیت افشردگی میوه‌ها؛

ج) کاربرد مایه پنیر میکروبی در تولید پنیر. ضمناً میزگردی نیز در مورد تهیه و تولید بنی سلیلینهای نیم سنتزی (آمبی سلیلین، آموکسی سلیلین و ...) با استفاده از ۶- آمینو بنی سلیلینک اسیدین V سماسیکلاز تشکیل گردید و بنا به اهمیت موضوع و استقبال شرکت کنندگان مقرر شد در همین زمینه کنفرانس ویژه‌ای در آینده برگزار شود.